

МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
«ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА БІЗНЕСУ»

Кафедра менеджменту та економіки

УЗГОДЖУЮ
Директор Навчально-наукового
інституту «Європейська школа
бізнесу»
" 29 " 2020 р.

О. Чатченко

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри менеджменту та
економіки

" 29 " 2020 р.

Ю. Ремига

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти:	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Галузь знань:	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність:	073 «Менеджмент»

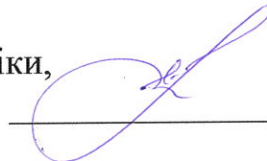
Київ – 2020

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Приватний заклад вищої освіти «Міжнародний європейський університет».

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

доцент кафедри менеджменту та економіки,
кандидат економічних наук

О. Чатченко

Робоча програма навчальної дисципліни обговорена та схвалена на засіданні
кафедри менеджменту та економіки,
протокол № 7 від «02» 03 2020 р.

Завідувач кафедри менеджменту та економіки

Ю. Ремига

Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» складена відповідно до Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 073 «Менеджмент».

Опис навчальної дисципліни (анотація) Дисципліна «Вступ до спеціальності» спрямована на ознайомлення студентів першого курсу з вибраним фахом і майбутньою спеціальністю; показати на конкретних прикладах роль і місце менеджменту на підприємствах різних форм власності, видів господарювання і організаційно-правового статусу; пояснити загальні питання державного стандарту вищої освіти в Україні та особливості організації підготовки фахівців даної професії.

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»	<u>Вибіркова</u>	
Розділів – 2	Спеціальність: 073 «Менеджмент»	Рік підготовки	
Змістових розділів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: <u>написання ессе</u>		Семестр	
		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 120		Лекції	
		24 год.	6 год.
Тижневе навантаження: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 3		Практичні	
	16 год.	2 год.	
	Самостійна робота		
	Освітній рівень: Перший (бакалаврський) рівень	80 год.	112 год.
		Вид контролю:	
		<u>залік</u>	<u>залік</u>

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є система та процес підготовки фахівців відповідної спеціальності. Значне місце при вивченні дисципліни «Вступ до спеціальності» посідає знайомство студентів-першокурсників із кваліфікаційними вимогами до фахівців зі спеціальності «Менеджмент», завданнями та змістом діяльності, це «візитна картка» спеціальності.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1 Робоча програма з дисципліни «Вступ до спеціальності» розроблена відповідно до вимог освітньо-професійних програм підготовки бакалавра за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Головна мета викладання дисципліни - ознайомити студентів першого курсу з вибраним фахом і майбутньою спеціальністю; показати на конкретних прикладах роль і місце менеджменту на підприємствах різних форм власності, видів господарювання і організаційно-правового статусу; пояснити загальні питання державного стандарту вищої освіти в Україні.

Значне місце при вивченні дисципліни «Вступ до спеціальності» посідає знайомство студентів-першокурсників із професійним призначенням відповідного спеціаліста, кваліфікаційними вимогами до фахівців основними видами, завданнями та змістом діяльності фахівця, які викладені в освітньо-кваліфікаційній характеристиці та її варіативному компоненті.

Дисципліна «Вступ до спеціальності» - це «візитна картка» спеціальності. Вона повинна розкривати студентам дійсний стан і перспективи розвитку вибраної спеціальності, а також готувати їх до наступного опанування дисциплін навчального плану.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Основні завдання дисципліни «Вступ до спеціальності»:

1. сформувані у майбутніх фахівців сумлінне ставлення до професії;
2. визначити місце фахівця з менеджменту в функціонуванні підприємств торгівлі, ресторанного господарства та гостинності;
3. ознайомити з професійними вимогами фахівця, необхідними практичними вміннями та навичками;
4. довести до відома студентів сферу їх майбутньої професійної діяльності, перелік посад, що може обіймати спеціаліст з менеджменту;
5. ознайомити із загальними питаннями існування підприємств торгівлі, ресторанного господарства, гостинності та туристичного бізнесу;
6. дати огляд змісту навчального плану з фаху, показати структуру, послідовність і взаємозв'язок між дисциплінами нормативного циклу, з професійним спрямуванням та спеціальними дисциплінами, які формують фахівця з менеджменту;
7. ознайомити з видами, місцем, змістом і терміном навчальної, виробничої та переддипломної практики в забезпеченні ґрунтових практичних умінь і навичок у підготовці фахівця;
8. ознайомити із виховною роботою на факультеті та профілюючий випусковій кафедрі.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.
Загальні компетентності	ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті. ЗК 16. Здатність використовувати та дотримуватися національних та міжнародних стандартів, чинних правових норм у своїй професійній діяльності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. СК 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
	здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук	концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації збір, інтерпретація та застосування даних спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово	управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп здатність продовжувати

					навчання із значним ступенем автономії
Загальні компетентності					
<p>Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>Здатність працювати у міжнародному контексті.</p> <p>Здатність використовувати та дотримуватися національних та міжнародних стандартів, чинних правових норм у своїй професійній діяльності.</p>	<p>концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання</p>	<p>поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання</p>	<p>донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації</p> <p>збір, інтерпретація та застосування даних</p> <p>спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово</p>	<p>управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами</p> <p>спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах</p> <p>формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти</p> <p>організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп</p> <p>здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії</p>	
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності					
<p>Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.</p> <p>Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.</p>	<p>концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання</p>	<p>поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання</p>	<p>донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації</p> <p>збір, інтерпретація та застосування даних</p> <p>спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово</p>	<p>управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами</p> <p>спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах</p> <p>формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти</p> <p>організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп</p> <p>здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії</p>	

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

<i>Програмні</i>	ПРН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства,
------------------	---

результати навчання	<p>усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.</p> <p>ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації в процесі прийняття управлінських рішень.</p> <p>ПРН 13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.</p> <p>ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.</p> <p>ПРН 19. Оцінювати участь підприємств у євроінтеграційних процесах та виявляти перспективи їх майбутнього розвитку.</p>
----------------------------	---

Результати навчання. Після опанування дисципліни студент повинен **знати:**

- історію, основи, принципи і тенденції розвитку європейського транснаціонального простору;
- особливості правової системи європейського транснаціонального простору та принципи функціонування їх інституцій;
- вплив глобалізаційних процесів на розвиток стосунків ЄС та України;
- досягнення та перспективи європейської інтеграції України.

уміти:

- оперувати системними знаннями про історію європейського транснаціонального простору та тенденції його розвитку;
- аналізувати інтеграційні процеси в ЄС та робити висновки щодо їх впливу на геополітичне становище України;
- орієнтуватися в правовій системі та інституційній структурі європейського транснаціонального простору, принципах взаємодії органів та інституцій між собою;
- здійснювати аналіз та прогнозування розвитку європейської інтеграції;
- робити розрахунки стосовно впливу інтеграційних явищ і процесів на подальший розвиток європейської інтеграції;
- розроблювати і впроваджувати європейську політику України у відповідності до внутрішніх та зовнішніх соціополітичних викликів.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 год. / 4 кредити ECTS.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ТВА ТЕХНОЛОГІЯ НАВЧАННЯ. СТРУКТУРА ЗНАНЬ МЕНЕДЖМЕНТА

Тема 1. Концепція вітчизняного менеджменту

Структура та зміст дисципліни. Мета вивчення, завдання дисципліни. Місце дисципліни у структурно-логічній схемі навчального плану та зв'язок з іншими дисциплінами, що вивчалися. Знання та уміння, якими повинен оволодіти студент в результаті вивчення дисципліни. Форми самостійної роботи студентів. Форми контролю та критерії оцінки знань.

Зміст терміну «концепція», побудова концепції, основні елементи концепції, основні задачі розвитку концепції вітчизняного менеджменту Концепція діяльності Харківського державного університету харчування та торгівлі. Концепція діяльності Харківського державного університету харчування та торгівлі з підготовки фахівців за спеціальністю «Менеджмент організацій».

Тема 1.2. Менеджер та управлінська діяльність

Роль і значення менеджера в управлінні підприємством. Цілі освітньої та професійної підготовки менеджерів, місце фахівця з менеджменту в структурі господарства держави і вимоги до його компетентності, інших соціально важливих властивостей та якостей. Галузь економіки та підприємства, у яких менеджер підготовлений до роботи. Професійна робота, види діяльності та первинні посади, які здатні виконувати менеджери на рівні отриманих знань. Система сформованих соціальних якостей менеджера. Виробничі функції, типові задачі та вміння, якими повинен володіти менеджер. Зміст здатності вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності та система умінь, що їх відображає.

Управлінська діяльність. Особливості управлінської праці. Функціональні складові управлінської праці: евристична, адміністративна, операторна. Лінійні та функціональні керівники. Ієрархічні рівні управління: вищий, середній нижчий. Ролі, які приймає на себе керівник: міжособистісні ролі, інформаційні ролі, ролі пов'язані з прийняттям рішення.

Тема 1.3. Менеджер - професійний керівник. Модель сучасного менеджера

Еволюція вимог до менеджерів: теорія Ф.Тейлора, А. Файоля, підхід до управлінських кадрів у період командно-адміністративної економіки, сучасні підходи до управлінських кадрів. Порівняння кваліфікаційних вимог до менеджерів сучасних зарубіжних теоретиків Великої Британії, США, Франції. обмеження в діяльності менеджера: невміння управляти собою, «розмиті» особистісні цінності, неясні власні цілі, загальмований особистий розвиток, невміння вирішувати проблеми, відсутність творчості у роботі, невміння впливати на людей, нерозуміння специфіки управлінської праці, низькі організаторські здібності, невміння навчати, невміння формувати колектив. Основні архетипи управляючого: лідер, адміністратор, плановик, підприємець. Узагальнена модель сучасного менеджера: загальні передумови, вимоги до сучасного менеджера. Мотиви до обіймання менеджерських посад: творчі та амбіційні. Розумові здібності: допитливість, глибина розуму, гнучкість та рухливість розуму, логічність, доказовість і критичність розуму, системне мислення, інтуїція. ділові якості: компетентність, вища освіта (управлінські знання, навички, уміння), організаторські здібності. Особистісні риси: вольові якості (цілеспрямованість, наполегливість, рішучість, ініціативність, самостійність, сміливість, витримка); морально-психологічні якості; вимоги до здоров'я та способу життя; комплексні характеристики (лідерство та підприємливість). Функції, які виконує сучасний керівник.

Тема 1.4. Основи інформаційної культури

Бібліотека пропонує користувачам такі види обслуговування. Поняття «читацький квиток». Нові інформаційні технології в бібліотеці. Автоматизованої інформаційно-бібліотечної системи (АІБС) «УФД/Бібліотека». Довідково-бібліографічний апарат бібліотеки: правила користування. Замовлення документів у бібліотеці. Самостійна робота з

книгою. Прийоми самостійної роботи з книгою. Бібліографічний опис документа. Бібліографічний опис документа (БО) Схема монографічного бібліографічного опису. Схема аналітичного бібліографічного опису. Схема бібліографічного опису електронних документів Правила оформлення бібліографічного списку літератури при виконанні навчальних та наукових робіт.

ЗМІСТОВНИЙ РОЗДІЛ 2. МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СФЕРА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 2.1. Підприємство, як сфера майбутньої професійної діяльності

Підприємство, як специфічний об'єкт управління. Нові принципи функціонування підприємств в умовах ринкової економіки. Економічні основи функціонування підприємств різних форм власності і видів господарської діяльності в системі ринкових відносин. Характеристика підприємств за організаційно-економічними ознаками. Підприємство, як відкрита соціальна система. Економічні проблеми функціонування підприємств сфери торгівлі і послуг на сучасному етапі та напрямки їхнього вирішення. Розробка стратегічних цілей та тактичних засобів діяльності підприємства на внутрішньому та зовнішньому ринках. Прогнозування економічного розвитку підприємства в цілому та окремих його складових частин.

Завдання служб управління і особисто менеджерів підприємства у забезпеченні ефективної підприємницької діяльності. Зміст основного закону управління.

Тема 2.2. Сучасні типи підприємств

Характеристика підприємства ресторанного господарства як соціально-економічної відкритої системи. Функції, які виконують підприємства ресторанного господарства: виробництво продукції, її реалізація та організація споживання. Підприємства ресторанного господарства - як

складна виробничо-торгова система. Підсистеми підприємств ресторанного господарства: виробнича, організаційно-обслуговуюча, матеріального забезпечення, управляюча. Типи закладів ресторанного господарства. Зарубіжний досвід створення об'єднань підприємств ресторанного господарства.

Місце роздрібної торгівлі в ринковій економіці. Задачі роздрібної торгівлі. Цілі підприємств роздрібної торгівлі. Поняття роздрібної торгової мережі та магазину. Основні принципи класифікації магазинів. Характеристика підприємств торгівлі. Класифікація типів магазинів, що входять до складу торгового підприємства: по складу основного контингенту обслуговуваних покупців; по характеру розміщення на території населеного пункту; по формах товарної спеціалізації; по визначальному методу продажу товарів; за розмірами торгової площі.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 1												
Організація та технологія навчання. Структура знань менеджера												
Тема 1 Концепція вітчизняного менеджменту	12	2	2	-	-	8	11	-	-	-	-	10
Тема 2 Менеджер та управлінська діяльність	14	2	2	-	-	10	12	-	-	-	-	10
Тема 3 Менеджер - професійний керівник. Модель сучасного менеджера	16	4	2	-	-	10	20	1	-	-	-	18
Тема 4 Функції, які виконує сучасний керівник	18	4	2	-	-	12	21	1	-	-	-	18
Разом за змістовим розділом 1	60	12	8	-	-	40	58	2	-	-	-	56
ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 2												
Менеджмент як сфера професійної діяльності												
Тема 5 Підприємство, як сфера майбутньої професійної діяльності	30	6	4	-	-	20	31	2	1	-	-	28
Тема 6 Сучасні типи підприємств	28	6	2	-	-	20	31	2	1	-	-	28
<i>Захист індивідуального завдання</i>	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим розділом 2	60	12	8	-	-	40	62	4	2	-	-	56

Усього годин	120	24	16	-	-	80	120	6	2	-	-	112
--------------	-----	----	----	---	---	----	-----	---	---	---	---	-----

4. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовний розділ 1. Організація та технологія навчання. Структура знань менеджера	
1	Концепція вітчизняного менеджменту	2
2	Менеджер та управлінська діяльність	2
3	Менеджер - професійний керівник. Модель сучасного менеджера	2
4	Функції, які виконує сучасний керівник	2
	Змістовний розділ 2. Менеджмент як сфера професійної діяльності	
5	Підприємство, як сфера майбутньої професійної діяльності	4
6	Сучасні типи підприємств	2
Разом		24

5. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Назва теми	Обсяг, години	№ заняття	Питання для обговорення	Форма поточною контролю	Оцінка, максимум балів
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Організація та технологія навчання. Структура знань менеджера					
Концепція вітчизняного менеджменту	2	1	1. Введення у дисципліну «Концепція професійної діяльності». 2. Зміст поняття «концепція». 3. Особливості вітчизняної концепції менеджменту. 4. Особливості менеджменту підприємств торгівлі, ресторанного господарства та гостинності	опитування	2-1
Разом					2-1

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Назва теми	Обсяг, години	№ заняття	Зміст практичного заняття	Форма поточною	Оцінка,
------------	---------------	-----------	---------------------------	----------------	---------

		я		о контрол ю	мак- мін балів
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Організація та технологія навчання. Структура знань менеджера					
Менеджер управлінська діяльність	2	2	<i>Запитання для перевірки знань:</i> 1. Поняття менеджменту та менеджер 2. У чому відмінність управлінської праці від інших видів трудової діяльності 3. Наведіть приклади кожного різновиду кадрів апарату управління 4. Назвіть найважливіші завдання керівника на кожному рівні управління		
			5. Що означає поділяти відповідальність за діяльність організації 6. Охарактеризуйте ситуацію у якій менеджер приймає управлінське рішення 7. Сутність методу «структурного спостереження» 8. Що характеризує набір певних поведінських правил	опитува ння тестовий контроль	6-4
			<i>Практичне завдання.</i> Розгляньте існуючи в таблиці приклади діяльності менеджера і класифікуйте їх за всіма ознаками, а також визначте, які ролі за Г. Мінцбергом ілюструє наведений приклад	перевірк а завдання тестовий контроль	7-5
Менеджер професійний керівник. модель сучасного менеджера	2	3	<i>Практичне завдання</i> 1. Сформулюйте систему якостей які повинен мати сучасний менеджер. 2. Проведіть оцінку будь-якого відомого Вам керівника за допомогою наданої шкали. Зробіть особисту оцінку 3. Спробуйте оцінити себе за моделлю сучасного менеджера. Які Ваші сильні і слабкі особисті якості порівняно з моделлю сучасного менеджер. Проаналізуйте сукупність Ваших організаційних здібностей і вольових рис. Чи маєте Ви потенціал лідера 4. Розробіть проект особистої кар'єрограми, яку б Ви надали до керівництва фірми згідно до сучасних можливостей підприємництва в Україні	опитува ння перевірк а завдання	21- 15
Основи інформаційної культури	4	4, 5	<i>Практичне завдання:</i> 1. Пошук документів за автором та назвою. 2. Пошук документів за темою.	опитува ння перевірк а	12- 10

				завдання	
Модуль 2. Менеджмент як сфера професійної діяльності					
Підприємство, як сфера майбутньої професійної діяльності	2	6	<i>Практичне завдання:</i> За наведеними зразками документів підприємства розробіть таблицю, яка буде характеризувати документи до належності їх внутрішнім елементам або факторам зовнішнього середовища підприємства	опитування тестування	6-3
			<i>Практичне завдання:</i> 1. Добрати два-три приклади реальних підприємств, які ілюструють перебування їх на кожному з етапів життєвого циклу 2. Визначити стадію їх життєвого циклу. аргументи викласти письмово	опитування тестування	5-3
			<i>Практичне завдання:</i> 1. Зробить порівняльну характеристику різних форм власності письмово 2. Створить підприємство відповідної до Вашої спеціалізації, оберіть форму власності та організаційно-правову форму	опитування тестування	6-3
			<i>Практичне завдання:</i> 1. Визначити прояви галузевої специфікації в управлінні обраним самостійно підприємством 2. Розробіть у таблиці специфіку управління підприємствами ресторанного господарства, торгівлі, гостинного та туристичного бізнесу	опитування тестування	5-3
Сучасні типи підприємств	6	7	Екскурсія на підприємства <i>Практичне завдання:</i> За приведеним шаблоном написати стислу характеристику відвіданого підприємства	опитування перевірка завдання	4-2
		8	Екскурсія на підприємства <i>Практичне завдання:</i> За приведеним шаблоном написати стислу характеристику відвіданого підприємства	опитування перевірка завдання	4-2
		9	Екскурсія на підприємства <i>Практичне завдання:</i> За приведеним шаблоном написати стислу характеристику відвіданого підприємства	опитування перевірка завдання	4-2
Разом	32				78-51

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ НЕ ПЕРЕДБАЧЕНО

За навчальним планом лабораторних занять не передбачено

8. САМОСТІЙНОЇ РОБОТА

Найменування теми	Обсяг, години	Форми самостійної роботи	Методи контролю	Оцінка, max-min балів
1	2	3	4	5
Модуль 1. Організація та технологія навчання. Структура знань менеджера				
Концепція вітчизняного менеджменту	2	1. Опрацювання теоретичних основ, прослуханого лекційного матеріалу 2. Підготовка до виступу на семінарському занятті	Опитування на семінарських заняттях	2-1
Менеджер та управлінська діяльність	2	1. Опрацювання теоретичних основ, прослуханого лекційного матеріалу 2. Підготовка до практичного заняття 3. Проведіть самофотографію свого робочого дня	1. Опитування на практичних заняттях 2. Перевірка завдання	2-1
Менеджер професійний керівник. Модель сучасного менеджера	2	1. Опрацювання теоретичних основ, прослуханого лекційного матеріалу 2. Підготовка до практичного заняття 3. Розробіть шляхи самовдосконалення	1. Опитування на практичних заняттях 2. Перевірка завдання	4-2
Модуль 2. Менеджмент як сфера професійної діяльності				
Підприємство, як сфера майбутньої професійної діяльності	2	1. Опрацювання теоретичних основ, прослуханого лекційного матеріалу 2. Підготовка до практичного заняття 3. Опрацювати (у вигляді опорного конспекту) законодавчі акти, наведені до цієї теми	1. Опитування на практичних заняттях 2. Перевірка завдання	2-1
Сучасні типи підприємств	4	1. Опрацювання теоретичних основ, прослуханого лекційного матеріалу 2. Підготовка до практичного заняття 3. Написати (обсягом не більше сторінки) відповідь на тему «Імідж фірми» - позитивний чи негативний, як він склався, з чим пов'язаний (на базі обраного підприємства)	1. Опитування на практичних заняттях 2. Перевірка завдання	2-1
Разом	12			12-6

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Найменування теми	Обсяг, години	Форми індивідуальної роботи	Методи контролю	Оцінка, max-min балів
1	2	3	4	5
Модуль 1. Організація та технологія навчання. Структура знань менеджера				
Концепція вітчизняного менеджменту	1	Консультавання з викладачем Підготовка рефератів за відповідною темою	Перевірка виконаної роботи	1-0
Менеджер та управлінська діяльність	1	Консультавання з викладачем Підготовка рефератів за відповідною темою	Перевірка виконаної роботи	1-0
Менеджер - професійний керівник. Модель сучасного менеджера	2	Консультавання з викладачем Підготовка рефератів за відповідною темою	Перевірка виконаної роботи	2-0
Модуль 2. Менеджмент як сфера професійної діяльності				
Підприємство, як сфера майбутньої професійної діяльності	3	Консультавання з викладачем Підготовка рефератів за відповідною темою	Перевірка виконаної роботи	1-0
Сучасні типи підприємств	5	Консультавання з викладачем Підготовка рефератів за відповідною темою	Перевірка виконаної роботи	1-0
Разом	6			6

11. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» застосовуються інформаційні та практичні методи навчання: класичні лекції, лекції-дискусії, практичні заняття, консультації з виконання самостійної та індивідуальної роботи студентів, а також виконання есе зорієнтованих на науково-дослідницький пошук студентів, підготовка коротких повідомлень на основі додаткової літератури курсу, письмові завдання при проведенні контрольних робіт.

Методи навчально-пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладу, частково-пошуковий або евристичний метод, дослідницький метод.

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: індуктивні і дедуктивні

12. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Відповідно до плану вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» передбачається проведення поточного та підсумкового контролю:

- поточний контроль передбачає проведення опитування під час практичних занять;
- контроль виконання ІНДЗ та інших видів робіт;

- підсумковий контроль реалізується у вигляді заліку.

Методи контролю:

1. Оцінювання знань студента під час практичних занять.
2. Виконання завдань для самостійної роботи.
3. Виконання ІНДЗ.
4. Проведення проміжних тестів.
5. Проведення поточного контролю.
6. Проведення підсумкового заліку.

13. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Формою підсумкового контролю є **залік**, який складається очно в період призначений навчально-методичним центром або за індивідуальним графіком, який затверджується навчальним планом. Основною формою підсумкового контролю є відповідь на два теоретичні питання курсу та практичне завдання.

14. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи з дисципліни «Вступ до спеціальності» здійснюється в балах відповідно до табл.14.1

Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

Таблиця 14.1

Розподіл балів оцінювання успішності студентів з навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності»

Розділ I Поточне тестування та самостійна робота																Розділ II Підсумковий контроль	Всього	
Змістовий розділ 1							Змістовий розділ 2											
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	КР1	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	КР2	ІНДЗ		
-	2	3	3	3	3	3	10	3	-	3	3	3	3	3	10	15	40	100

*T1, T2, ..., T14 – теми занять

**КР1, КР2 – контрольні роботи

***ІНДЗ – індивідуальне науково-дослідне завдання

Поточне оцінювання знань студентів проводиться протягом семестру у наступних формах:

- усного опитування студентів на практичних заняттях та оцінки рівня їх знань;

- перевірки правильності розв'язання практичних задач;

- експрес-опитування (в усній чи письмовій формі).

Загальна оцінка знань студентів за поточним контролем

Результати поточного контролю знань студентів в цілому (за усіма формами робіт) оцінюються в діапазоні від 0 до 60 балів.

Студент допускається до підсумкового контролю за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше **36** балів.

Підсумкове оцінювання знань студентів

Підсумкове оцінювання знань студентів проводиться у формі заліку.

Критерії оцінювання знань під час заліку

Максимальна кількість балів, яку можна отримати на заліку складає **40** балів (див. табл. 14.2).

Таблиця 14.2

Розподіл балів оцінювання при підсумковому контролі з навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності»

Оцінка в балах за поточне оцінювання	Оцінка в балах за підсумкове оцінювання	Оцінка за національною шкалою
54-60	36-40	Відмінно
45-53	30-35	Добре
36-44	24-29	Задовільно
менше 36	менше 24	Незадовільно

Під час оцінювання відповіді на окреме питання додатково враховуються допущені недоліки та помилки, якими вважаються:

- неохайне оформлення роботи (не загальноприйняті скорочення, незрозумілий почерк, використання олівців замість чітких чорнил) (мінус 2 бали);
- неточності в назвах окремих економічних категорій та понять (мінус 4 бали).

Критерії оцінювання відповіді на теоретичні питання заліку:

1. Повна відповідь на питання, яка оцінюється **«відмінно» (40 балів)**, повинна відповідати таким вимогам:

- розгорнутий, вичерпний виклад змісту даної у питанні проблеми;
- повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;
- здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення;
- уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- використання актуальних фактичних та статистичних даних, знань дат та історичних періодів, які підтверджують тези відповіді на питання.

2. Відповідь на питання оцінюється **«добре» (30 балів)**, якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного з пунктів, вказаних вище (якщо він явно потрібний для вичерпного розкриття питання) або, якщо:

– при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами зроблені окремі помилки під час: використання цифрового матеріалу.

3. Відповідь на питання оцінюється **«задовільно» (20 балів)**, якщо:

– відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття чотирьох чи більше пунктів, зазначених у вимогах до нього (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання);

– одночасно присутні чотири чи більше типів недоліків, які окремо характеризують критерій оцінки питання;

– висновки, зроблені під час відповіді, не відповідають правильним чи загально визначеним при відсутності доказів супротивного аргументами, зазначеними у відповіді;

– характер відповіді дає підставу стверджувати, що особа, яка складає іспит, не зовсім правильно зрозуміла зміст питання чи не знає правильної відповіді і тому не відповіла на нього по суті, допустивши грубі помилки у змісті відповіді.

З урахуванням вищевикладеного результати заліку оцінюються в діапазоні від **0** до **40** балів для студентів. При цьому, якщо відповіді студента на заліку оцінені менше ніж на 30%, він отримує незадовільну оцінку за результатами заліку та незадовільну загальну підсумкову оцінку.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів за результати поточного контролю знань та за виконання завдань, що виносяться на залік.

Загальна підсумкова оцінка не може перевищувати **100 балів**.

Загальна підсумкова оцінка в балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента (див. табл. 14.3).

Таблиця 14.3

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
66-73	D	задовільно	
60-65	E		
30-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

- робоча навчальна програма дисципліни, силабус навчальної дисципліни;
- плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи студентів;
- тези лекцій з дисципліни;
- методичні вказівки до практичних занять для студентів;
- методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів;
- тестові та контрольні завдання до практичних занять;
- перелік питань та завдань для поточного і проміжного контролю знань з дисципліни;
- перелік питань до іспиту, завдання для перевірки практичних навичок під час заліку.

16. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна (базова):

1. Іванова І.В. Менеджер – професійний керівник: Навч. посіб. – К.: Київський нац. торг.-екон. ун-т, 2001. – 107 с.

Додаткова література

2. Кузьмін О.Є. Теоретичні та практичні засади менеджменту: [навч. посібник] / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник – [3-тє вид. доп. і перероб.] - Львів: 2007. – 384 с.
3. Кузьмін О.Є. Основи менеджменту: [підручник] / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. – К.: 2005. – 406 с.
4. Георгіаді Н.Г. Основи зовнішньоекономічної діяльності: навч. посібник / Н.Г. Георгіаді, Х.С. Передало, С.В. Князь. – 2-ге вид. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2009. – 236 с.
5. Менеджмент: Ситуаційні вправи: [навч. посіб.] / Упоряд.: О. Сидоренко, П.С. Редько. – К.: Навч. метод. центр „консорціум із удоск. менеджмент-освіти в Україні”, 2004. – 568 с.
6. Хамініч С.Ю. Митно-тарифне регулювання в умовах інтеграції України до світового господарства: монографія / С.Ю. Хамініч; Дніпропетр. нац. ун-т ім. О. Гончара. – Д.: Наука і освіта, 2008. – 210 с.
7. Ватанабе Кен Учимося решать проблемы: простая книга для умных людей / Кен Ватанабе; Пер. с англ. - К: Companion Group, 2013. – 144 с.
8. Остервальдер А. Построение бизнес-моделей / А. Остервальдер, Ив Пинье – К: Companion Group, 2013. – 288 с.

17. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

1. Президент України <http://www.president.gov.ua>
2. Верховна Рада України. <http://www.rada.gov.ua>
3. Урядовий портал <http://www.kmu.gov.ua>
4. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України <http://www.me.gov.ua>
5. Міністерство фінансів України <https://www.mof.gov.ua/uk>
6. Державна служба статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua>